

CENTRAL

Ziar comunitar bilingv de informare și analiză

Bancnote pentru note mari

IRINA DIDENCU

Guvernul a trecut la acțiuni concrete de luptă cu corupția în învățământ. Șeful statului a citit recent, în cadrul unei întruniri cu rectorii, o listă cu profesorii universitari bănuți de luare de mită. Tot atunci el a cerut universităților să elaboreze planuri anti-corupție, care urmează să fie prezentate Ministerului Educației până la 10 aprilie.

Ministerul va elabora, în baza acestora un plan general de acțiune pentru instituțiile din republică. Șefa direcției Învățământ superior de la METS, Galina Bulat; a spus că în această activitate vor fi implicate toate structurile universităților: facultăți, catedre, departamente, contabilități, direcții, etc.

Învățământul se află pe locul II, după frecvența mituirii, fiind devansat doar de instituțiile medicale, conform unui sondaj realizat de Transparency International în 2005. Totalul sumelor acordate, în calitate de mită, în sistemul educațional constituie aproximativ 126 milioane lei anual.

În rândul studenților și a persoanelor din administrația universităților opiniile sunt împărțite. Mulți dintre studenți nu își pun mari speranțe în aceste planuri, spunând că fenomenul mituirii este atât de înrădăcinat, încât nu mai poate fi oprit.

Am discutat cu mai mulți studenți care și-au exprimat opinia cu condiția de a le publica doar prenumele.

Elena învață la Academia de Studii Economice. Este șef de grup și nu plătește taxa de studii. Recunoaște că a dat mită de trei ori, pentru că nu era multumită de note. « Eu conștientizez că nu-mi fac bine plățile, și nu doar din punct de vedere financiar...dar

Foto de Irina Didencu

Ion Bostan, rectorul Universității Tehnice, susține că majorarea salariilor profesorilor nu este suficientă pentru a lupta cu corupția

am numai note de 8 și 9, iar o notă de 5 sau 6, vă dați seama, nu arată bine în carnetul de note. În plus, risc să-mi pierd bursa. Corupția în universități trebuie oprită. Astăzi, însă, sunt atâtea șiretlicuri... profesorii vor lua mită în afara universității, în stradă, sau prin intermediari și oricum fenomenul va continua», mai spune Elena.

Andrei, un coleg de la aceeași universitate, și încă câțiva prieteni, consideră că în general nu este bine să se întreprindă vreă acțiune: « Nu trebuie luate măsuri, Doamne ferește, pentru că, nici nu vă închipuiți, câți studenți ar rămâne în stradă. E bine așa cum este...dacă studentul știe că nu va face față examenului, plătește și rezolvă situația». Andrei a dat mită de vreo cinci ori și cunoaște în jur de 30 de persoane de la universitatea unde studiază, care au „cumpărat note”.

Băiatul ia apărarea profesorilor, spunând că aceștia au o atitudine serioasă față de munca pe care o fac și că este mai mult inițiativa studenților de a plăti.

continuare în pag. 2

LILIANA BARBĂROȘIE

Sergiu Radu și familia lui (soția Galina, fiul Alexandru de un an și mama Larisa) trăiesc de trei ani cu o macara de sute de tone deasupra casei. Oamenii se simt amenințați și se roagă zilnic să nu să se întâmple ceva cu macaraua, pentru că, în caz contrar, ar putea cădea peste ei.

Macaraua aparține companiei „Scana”, careia Primăria i-a atribuit terenul pe care se află casa familiei Radu pentru construcția unui cartier locativ. Patronul companiei i-a propus lui Sergiu mai întâi 20 de mii de dolari, apoi 25, și în final 40 ..., pentru ca el să-și păărăsească căminul. Proprietarul însă nu a acceptat niciuna din aceste oferte, considerându-le batjocoritoare.

Sergiu Radu spune că locuința sa costă de cinci ori mai mult.

Până nu demult, în Chișinău nu s-a construit mai nimic. După căderea URSS, urmată de o lungă și profundă criză economică și socială, majoritatea șantierelor pornite anterior au fost conservate, iar altele noi au lipsit cu desăvârșire. Situația se schimbă încet, dar sigur. Tot mai multe companii de construcție și-au făcut apariția începând cu anii 97 - 2000, declarându-și intenția de a construi noi cartiere locative, după standarde europene.

S-ar părea că toată lumea trebuie să se bucure. Mai ales pe fondul unui deficit cronic de spațiu locativ. Pe de altă parte, tocmai odată cu retragerea statului din construcția de locuințe și apariția unor companii private interesate de această activitate, sute de oameni din Chișinău s-au pomenit în calea buldozerelor.

Deși legea obligă statul să asigure oamenii evacuați din casele lor cu spații locative proporționale ca valoare, primăriile se detașează de această responsabilitate, lăsând-o la latitudinea companiilor de construcție. Acestea căută să scape cât mai ieftin, iar oamenii nu vor să renunțe la casele lor cu una

Buldozerele atacă agresiv

Foto de Liliana Barbăroșie

Pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 141, o macara amenință casa familiei Radu unde doarme Alexandru, mezinul familiei în vârstă de un an.

cu două. Așa se face că în Chișinău se înving adevărate bătălii, pe viață și pe moarte, pentru acoperișul deasupra capului.

Joia trecută, un grup de vreo zece oameni s-a adunat în fața Primăriei capitalei, unde urma să aibă loc o întrunire

cu factorii decizionali și reprezentanții procuraturii municipale în problema litigiului dintre locatarii de pe terenurile atribuite companiei „Scana” și patronii acesteia.

continuare în pag. 2

Ion Vedutenco, Petru Movilă 27:

„Mi-i frică. Eu stau pe altă stradă (Petru Movilă), dar pe același teren atribuit companiei „Scana”. Locuiesc în ap. 13, iar ap. nr. 3 a aparținut familiei Iudin. Din patru oameni, astăzi niciunul nu este în viață. Cei de la „Scana” i-a forțat prin viclesug să se mute într-o debara, după care le-a demolat casa. Bani, chipurile, urma să le dea pe urmă. Când au realizat că au fost păcăliți, oamenii au decăzut moral și și-au înecat amarul în vodcă. În prezent, toți sunt la cimitir.”

Ion Șchendra, str. Petru Rareș:

„Sunt proprietarul unei locuințe din str. Petru Rareș, aflată aproape de centrul capitalei, cu câteva cartiere mai jos de Academia de Studii Economice. Este așa-numita zonă istorică a Chișinăului și se mărginește cu un teren de 1,5 ha., atribuit în anul 1997 de primăria capitalei companiei „Scana”, care s-a oferit să construiască aici un cartier din 12 blocuri de locuit. Am aflat despre aceasta abia în anul 2005. Ultima dată, când au venit să-mi demoleze casa, am fost în stare să mă opun. Dar nu sunt sigur că voi putea rezista și data viitoare. Am un proces pe rol și voi ajunge cu el la CEDO. Pentru că la fiecare ședință de judecată am simțit că justiția este cumpărată.”

Alexandru Munteanu, str. Buna Vestire:

„În ziua de 12 decembrie 2006, dintr-o simplă întâmplare m-am reținut mai mult ca de obicei acasă. Când am ieșit afară, am văzut la poarta mea mai mulți oameni și câteva utilaje. Au început să-mi demonteze gardul. Încă un pic și intrau cu buldozerele peste copiii mei. Am atacat primăria în judecată pentru că mi-a produs stricăciuni. Eu am primit casa în dar de la tatăl meu. Într-adevăr, tata a efectuat o reconstrucție fără autorizație a imobilului. Ce trebuia însă să facă, dacă înainte de aceasta compania „Scana” ne-a demolat câțiva pereți ai casei?”

Grivei obține pașaport

VICTOR GOTIȘAN

Câinii și pisicile vor avea pașapoarte. Printr-o dispoziție a primarului interimar al capitalei, Veaceslav Iordan, documentarea animalelor de companie va deveni obligatorie. Acțiunea în cauză este o continuare a programului de sterilizare a ciinilor vagabonzi, care a început cu puțin timp în urmă pe teritoriul municipiului Chișinău.

Oficialitățile de la Chișinău cred că pașaportizarea câinilor are la bază câteva motive serioase. Radu Mudreac, șeful interimar al Serviciului Sanitar-Veterinar de Stat, ne-a declarat că: „acest proiect are drept scop racordarea legislației în cauză la cea a Uniunii Europene precum și controlul asupra animalelor fără stăpân, care sunt din ce în ce mai multe pe teritoriul orașului Chișinău”.

Potrivit angajaților din cadrul Departamentului Medicina Veterinară, această acțiune are loc mai ales datorită faptului că

a crescut numărul persoanelor atacate de către animalele fără stăpân.

Unii proprietari de animale sunt de acord cu acțiunile de monitorizare, spunând că astfel câinii de rasă vor fi mai bine protejați. Totodată, susțin ei, problema câinilor vagabonzi își va găsi mai repede o soluție.

Cea mai mare parte dintre locuitorii intervievați din urbe dezaprobă decizia în cauză. Câțiva proprietari de câini care locuiesc în centrul capitalei ne-au spus că avem probleme mult mai importante de rezolvat decât pașaportizarea câinilor.

Ludmila Belciug, a declarat pentru ziarul nostru că: „Ar fi un lucru cu adevărat important doar pentru proprietarii de câini de rasă, care și doresc protecția animalelor, pe care au cheltuit sume mari. Pentru oamenii care au câței ce le păzesc gospodăria vor fi niște cheltuieli în plus, impuse de autorități”.

Mai bine s-ar preocupa de oamenii fără adăpost, sau de cei care nu au o bucată de pâine pe masă”.

continuare în pag. 2

Foto de Victor Gotișan

În curând câinii din Chișinău vor avea pașapoarte pentru animale. Pentru a-i obține de pe acum cu ideea legalizării, le-am oferit un pașaport de-al nostru spre examinare.

„marșrutnoe televideniia”, u nego în marșrutke stalo ezdit' bol'she detei, kotorye sadiat'sia k nemu, dlia togo chtoby uvidet' ljubimye mulfil'my.

Odnako vse programmy novogo dlia Kișineva «marșrutnoe televideniia» možno smotret' bez zvuka, činovniki primirozi i reshili, zapretit' zvukovoe soprovodzenie, obosnovyvaia eto tem, što zvuk budet meshat' kak passazhiram, tak i voditel'iu.

Anna, passazhir marșrutki, считаet, što «marșrutnoe televideniie» razvlekaet vo vremia puezdki, i otvlekaet ot mysl'i, što ot količestva passazhirov v transporte tebe nečem dышат'”.

Студент Октавиан, рад тому что, про-

сматривая рекламные блоки можно позвонить в самой маршрутке и заказать необходимый товар, это позволяет сэкономить время.

В установке экранов менеджер по рекламе фирмы «Bilgic.com», видит хорошую возможность дополнительного заработка для владельца машины (1500 леев в месяц) и развлечения пассажиров.

«Маршрутное телевидение» уже давно получило широкое распространение у наших соседей в Румынии и Украине, а на улицах Киșинева пока курсирует шесть микроавтобусов, в которых горожане могут во время поездки узнать свой астрологический прогноз, и купить некоторые товары, позвонив прямо в пути.

Dom'le ador manelele!

TATIANA ONILOV

În ultimii cinci ani, în Chișinău, numărul celor care preferă manelele a crescut considerabil. Genul de muzică relativ nou este gustat de aproximativ 50 la sută din tineri, susțin vânzătorii de casete audio din Piața Centrală.

În Piața Centrală sau în zona gării totul se învârtă... „În jurul meu unde privesc/văd numai oameni necăjiți/ lar de săraci nu mai vorbesc, / Ei își duc soarta fericiți...”?

Vânzătoare, cerșetor, zidar, croitoreasă, tână, bătrân - împreună formând un epitet al necăjiților sunt absorbiți de puterea magică a muzicii... Manelele sunt la ele acasă. Scena de desfășurare: Centrul Capitalei.

La întrebarea de ce ascultă manele, tinerii răspund simplu: „Să știi că unele chiar reușesc să mă sensibilizeze și să mă pună pe gânduri. Le prefer îndeosebi atunci când prietena nu este alături sau când mă confrunt cu diverse probleme. Versurile nu sunt cine știe ce, dar prin simplitatea lor reușesc să vorbească exact despre situația, ananghia în care ai putea să te

trezești într-o bună zi din varii motive. Dar nu mi-e rușine să recunosc adevărul: da domnule, îmi plac manelele!”, susține un tânăr grăbit să prindă autobusul. Alții consideră că este un bun mijloc de sensibilizare, de aducere aminte despre greutățile și neajunsurile societății noastre, în care cei mai ignorați sunt tinerii.

În plus, zic ei, acestea abordează teme actuale, cum ar fi plecarea în străinătate, doborârea dușmanilor, câștigarea banilor prin orice modalitate, vendeta. Nu poate să lipsească dragostea, ca temă recurentă și favorită în același timp. Adolescențele preferă să-l asculte pe unul ca Adi Minune sau Guță la distracție, pentru că, spun ele, atmosfera e diferită pe ritmurile de manele. Toate devin mai senzuale.

Stanislav lucrează la un magazin ce comercializează produse audio-video din Centrul capitalei. El susține că în ultimii trei ani cei mai mulți consumatori de manelele sunt tinerii care provin dintr-un mediu sărăcit de cultură.

continuare în pag. 2

В тесноте, но с телевизором

ГАЙДАРЖИ ВИТАЛИЙ

Технический прогресс не прошел мимо столичных маршруток, в них стали устанавливать жидкокристаллические экраны. И теперь пассажиры имеют возможность посмотреть не только рекламу, но и развлекательные блоки.

Дмитрий Садовников, владелец 154 маршрутного такси, в бизнесе уже не первый год. Но с сожалением отмечает, что в последнее время работать стало труднее. Причин по его словам достаточно - это и «возросшее число автомашин на маршруте, и решение об отмене патентов, и введение запрета на использование с сентября этого года переделан-

ных под пассажирские микроавтобусов. Эти и другие причины приводят к снижению доходов и делают бизнес все более не рентабельным».

В этих условиях заработок от размещения рекламы на самих маршрутных такси и в них, является весьма выгодным предложением. Дмитрий оказался первым владельцем микроавтобуса, который согласился на размещение в своей автомашине жидкокристаллического экрана, на котором пассажиры могут кроме рекламы, смотреть мультфильмы и съемки скрытой камерой, а также узнать свой астрологический прогноз.

Дмитрий Садовников, говорит о том что, после установки экрана и трансля-

CUPRINS

Chișinăul va fi reconstruit conform unui nou Plan Urbanistic
...pag.2

Lupta cu pirateria soft încheie sălile de calculatoare
...pag.3

Cel mai popular lac al capitalei a ajuns un loc de groază
...pag6

Problemele deținătorilor pot fi rezolvate
...pag.3